

ROBOTY BUDOWLANE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-64
	Roboty tynkowe Tynki zmywane Warunki techniczne wykonania	8841-08
		Zamiast RN-57/MB-3104
		Grupa katalogowa 0709

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są warunki techniczne wykonania tynków zmywanych.

1.2. Zakres stosowania normy. Norma ma zastosowanie przy wykonywaniu tynków stanowiących dekoracyjne wykończenie elewacji w dolnych kondygnacjach budynków oraz wykończenie wnętrz w przypadku, gdy wymagana jest trwałość i wysoka jakość wykończenia powierzchni.

1.3. Określenia. Tynki zmywane, zwane w dalszej treści normy tynkami, są to tynki szlachetne rodzaju Z wg PN-65/B-10101, których fakturę otrzymuje się przez zmywanie powierzchni w okresie wiązania zaprawy.

2. PODZIAŁ

W zależności od rodzaju kruszywa użytego do warstwy wierzchniej rozróżnia się trzy odmiany tynków:

- a) żwirowe,
- b) grysowe,
- c) z innych materiałów granulowanych.

3. WYMAGANIA

3.1. Warunki przystąpienia do robót. Do wykonywania tynków należy przystępować dopiero po ukończeniu wszelkich robót, których późniejsze wykonanie mogłoby spowodować uszkodzenie tynku oraz po przygotowaniu podkładu.

Tynki zaleca się wykonywać w temperaturze od 10 do 25°C z tym, że przy wykonywaniu tynków zewnętrznych w chłodnej porze roku dopuszcza się prowadzenie robót bez specjalnych zabezpieczeń w temperaturze niższej ale pod warunkiem, aby temperatura otoczenia tynkowanej powierzchni (mierzona termometrem minimalnym) nie spadła w ciągu doby poniżej 0°C. W przeciwnym przypadku konieczne jest zastosowanie środków ochronnych przewidzianych dla robót zimowych.

Natomiast w lecie w okresie upałów dopuszcza się prowadzenie robót w temperaturze otoczenia powyżej 25°C pod warunkiem zapewnienia ochrony tynków zewnętrznych przed szybką utratą wilgoci wg 3.3.3.

3.2. Materiały do wykonania podkładu i warstwy wierzchniej powinny odpowiadać wymaganiom PN-65/B-10101. Zaprawę należy przygotować w czystej mieszalnicy do zapraw lub ręcznie w szczelnej czystej skrzyni.

Do zaprawy wierzchniej należy stosować zaprawy przygotowane z gotowych suchych mieszarek przez zarobienie ich wodą albo zaprawy w całości przygotowane na placu budowy według receptury ustalonej doświadczalnie na podstawie próbnych zarobów.

Przy ustaleniu składu mieszaniny należy do kruszywa żwirowego, grysowego lub innego dodawać tylko tyle spoiwa, aby zapewnić zaprawie należyłą spoiwość, lecz nie powinno być jego nadmiaru. Dopuszcza się dodatek plastyfikatora, np. w postaci ciasta wapiennego w ilości jak dla zapraw cementowych wg PN-65/B-14504. Do zaprawy nie należy dodawać piasku. Zawartość frakcji pyłowych w stosunku do całej masy kruszywa powinna odpowiadać wymaganiom wg BN-83/6725-01, a zawartość mączki do 0,25 mm w zależności od rodzaju cementu — wymaganiom wg PN-65/B-10101.

Marka zaprawy do warstwy wierzchniej nie powinna być wyższa niż marka zaprawy użytej na podkład. Po ustaleniu szczegółowej receptury zaleca się przygotować jako jeden zarób taką ilość zaprawy, jaka wystarcza do otynkowania bez przerw całego pola ograniczonego liniami podziału elewacji z tym jednak, że czas użycia zaprawy nie powinien przekraczać 2 h.

Konsystencję zaprawy należy dla każdej odmiany tynku oraz jego struktury dobierać na podstawie próbnych zarobów i wykonanych z nich próbek tynku.

3.3. Sposób wykonania tynku

3.3.1. Wykonanie podkładu powinno odpowiadać wymaganiom wg PN-65/B-10101.

Wszelkie akcenty architektoniczne podziału elewacji, jak np. boniowanie, powinny być wyrobione już w podkładzie.

Zgłoszona przez Instytut Techniki Budowlanej
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Techniki Budowlanej dnia 30 grudnia 1964 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 marca 1965 r.
(Mon. Pol. nr 24/65 poz. 122)

W czasie wykonywania podkładu skład i konsystencja zaprawy nie powinny ulegać zmianie. Powierzchnia podkładu powinna być wyrównana łąką, bez zacierania, a po 2 do 8 h porysowana falistymi bruzdami o głębokości nie mniejszej niż 3 mm, leżącymi w odstępach do 40 mm.

Przed przystąpieniem do nanoszenia warstwy wierzchniej podkład w przypadku potrzeby należy dwukrotnie zwilżyć wodą. Pierwsze zwilżenie powinno być wykonane na 3 h, a drugie bezpośrednio przed rozpoczęciem nanoszenia warstwy wierzchniej.

3.3.2. Wykonanie warstwy wierzchniej

3.3.2.1. Nanoszenie zaprawy. Do nanoszenia zaprawy szlachetnej tworzącej warstwę wierzchnią tynku zaleca się przystępować, gdy podkład nie jest jeszcze całkowicie stwardniały, ale nie później niż po 2 dniach od rozpoczęcia nakładania podkładu przy temperaturze otoczenia około 15°C.

Jeżeli jednak z jakichkolwiek powodów nastąpiła przerwa między wykonaniem podkładu, a rozpoczęciem nanoszenia warstwy wierzchniej i podkład już zdążył stwardnieć, to należy go dokładnie oczyścić z kurzu i zmyć wodą, a następnie wykonać obrzutkę z rzadkiej zaprawy cementowej wg PN-65/B-14504 o stosunku cementu do piasku 1:1 do 1:1,5 w zależności od marki cementu.

Zaprawę szlachetną należy narzucać kielnią na przygotowany wg 3.3.1 podkład i po ściągnięciu łąką lub pacą zacierać ruchem kolistym, zwracając uwagę, aby ziarna kruszywa nie uległy wyluskiwaniu. W czasie wykonywania robót zaprawę należy często mieszać, aby ciężkie ziarna kruszywa nie osiadły na dnie. Jeśli mimo dociskania zaprawy pacą nie uzyskuje się należytej przyczepności warstwy wierzchniej do podkładu (co może mieć miejsce przy bardzo gruboziarnistej strukturze), należy na podkład nanieść obrzutkę z rzadkiej zaprawy cementowej, jak w przypadku stwardnienia podkładu.

Grubość warstwy wierzchniej — wg PN-65/B-10101.

3.3.2.2. Zmywanie powierzchni należy wykonywać co najmniej trzykrotnie. Pierwsze zmywania należy wyko-

nać wodą w okresie wiązania spoiwa w zaprawie, w dniu jej naniesienia. Zmywanie należy wykonać szczotką lub pędzlem zmoczonym w wodzie, lekko uderzając powierzchnię tynku jak przy tepowaniu. Wodę należy często zmieniać. Zaczyn cementowy powinien zostać wymyty, tak aby zostały odsłonięte ziarna kruszywa. Ze względu na możliwość obluźnienia niektórych ziarn, należy bezpośrednio po zmyciu odcisnąć ziarna kruszywa za pomocą pacek obciążonych filcem.

W dwa lub trzy dni po pierwszym zmywaniu wodą należy powierzchnię tynku zmyć drugi raz 10-procentowym roztworem kwasu solnego, aby usunąć szary nalot i uzyskać naturalną barwę ziarn kruszywa.

Po uzyskaniu naturalnej, żywej barwy ziarn kruszywa należy powierzchnię tynku zmyć powtórnie wodą za pomocą trwałej szczotki, aż do całkowitego usunięcia resztek kwasu solnego z przestrzeni między ziarnami kruszywa.

Jeżeli po wyschnięciu powierzchni tynku ziarna kruszywa nie będą jeszcze miały naturalnej barwy, to po upływie 3-4 tygodni należy powtórzyć zmywanie, stosując 2-3% roztwór kwasu solnego. Przed tym zmywaniem powierzchnię tynku należy obficie zamoczyć wodą.

3.3.3. Ochrona tynków zewnętrznych. W okresie letnim w czasie upałów tynki należy chronić przed promieniami słonecznymi, działającymi bezpośrednio na tynk dłużej niż dwie godziny w ciągu dnia (elewacja południowa); przez zasłanianie matami itp. oraz zwilżanie wodą z zachowaniem ostrożności, aby nie uszkodzić wykonanego tynku. Zabezpieczenie te należy stosować przez co najmniej trzy dni od chwili nałożenia zaprawy.

W przypadku konieczności zakończenia robót tynkowych w czasie deszczu, należy powierzchnie otynkowane osłaniać prowizorycznymi daszkami ochronnymi.

Należy dążyć do wykonywania poszczególnych pól elewacji w warunkach atmosferycznych możliwie jednolitych.

3.4. Prawidłowość i dokładność wykonania robót oraz badania techniczne — wg PN-65/B-10101.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa.

2. Normy związane

PN-65/B-10101 Tynki szlachetne. Wymagania i badania techniczne przy odbiorze

PN-65/B-14504 Zaprawy budowlane cementowe

BN-83/6725-01 Kruszywa mineralne. Kruszywa kamienne łamane ze skał węglanowych do lastryko i suchych mieszanek do tynków szlachetnych

3. Autorzy projektu normy — Instytut Techniki Budowlanej — Zakład Normalizacji.

4. Wydanie 2 — stan aktualny: luty 1987 r., dostosowano układ normy do PN-77/N-02003, uaktualniono normy związane, poprawiono oczywiste błędy.